

NEWSLETTER 7/2021

Iława- miasto nad Jeziorakiem	2
Jeziorak – najdłuższe jezioro w Polsce	4
Rowerem wokół Jezioraka	6
Szlak turystyczny pieszo-rowerowy: „Śladami Maxa Toeppena”	8
Spływ kajakowy odcinkiem Miłomłyn – Iława	9

Ława- miasto nad Jeziorakiem

arch. Urząd Miasta i Informacja Turystyczna Ława

Ława (dawniej Deutsch Eylau) to urzekające miasto, położone w zachodniej części województwa Warmińsko-Mazurskiego, na południowym krańcu Jezioraka, najdłuższego jeziora w Polsce. W granicach miasta znajduje się również największa wyspa śródlądowa w Polsce, Wielka Żuława (82,4 ha), gdzie niegdyś znajdował się jeden z dwóch zamków ławskich.

Mimo upływu czasu Ława roztacza wspaniałą, kulinarną atmosferę, którą doceniają znani kucharze m.in. Karol Okrasa. Znajdują się tu liczne restauracje – od kuchni regionalnej po egzotyczną. Zjemy tu zarówno sandacza z Jezioraka np. w smażalni Pod Żaglami, w restauracji u Czapy czy w najstarszej tawernie Pod Omega, jak i rozsmakujemy się w kuchni meksykańskiej czy włoskiej np. La Maro czy La Stella.

Ława to miasto różnorodnych atrakcji zarówno kulturalnych, jak i sportowych. Każdego roku w amfiteatrze im. Louisa Armstronga odbywają się tradycyjne festiwale takie jak Złota Tarka oraz Soundlake. Dla wielbicieli sportów miasto ma do zaoferowania Półmaraton La Rive, Pomarańczowy Rajd Rowerowy, Wyścig Pięciu Jezior – Maraton MTB. Dla wodniaków odbywają się regaty z cyklu Puchar Polski Jachtów Kabinowych, Błękitna Wstęga czy Regaty Pomarańczowe w klasie Optimist dla najmłodszych żeglarzy.

W czasie wakacji prócz rozbudowanego kalendarza imprez, zapraszamy na cykliczne wycieczki „Z wody i z lądu”. W każdą środę punktualnie o 12:00 ruszają wycieczki z przewodnikiem Dariuszem Paczkowskim uwieńczone rejsem statkiem Ilavia po Jezioraku. W każdy piątek o 18:00 odbywają się wydłużone aż do Sarnówka romantyczne rejsy Ilavią „ku zachodzącemu słońcu”. Natomiast w każdą sobotę punktualnie po hejnale, wybrzmiewającym z wieży ławskiego ratusza o 12:00 ruszają bezpłatne wycieczki z przewodnikiem po Ławie.

Wszystkie drogi prowadzą do Ławy. I to dosłownie. Do miasta można dotrzeć każdym środkiem transportu. Przez Ławę przebiega m. in. Krajowa Droga nr 16, wiodąca od granic z Litwą, gdzie po ich przekroczeniu możemy przyjechać nawet z Wilna. Na uwagę zasługuje również pociąg Pendolino, który z Warszawy do Ławy jedzie tylko 1 h 34 min, natomiast z Krakowa – niecałych 5 godzin. Poza tym turyści wysiadający na zabytkowym Dworcu Głównym mają możliwość już od pierwszych chwil zapoznać się z urokliwym Placem Ławskich Kolejarzy. Istotnym atutem Ławy jest także połączenie Jezioraka z Kanalem Elbląskim, które otwiera drogę wodną dla żeglarzy i motorowodniaków.

Ława to raj dla turystów, którzy uwielbiają długie spacery oraz wyprawy rowerowe. Zarówno centrum miasta, jak i okolice posiadają wiele alei pieszo- rowerowych (jest ich ponad czterdzieści

kilometrów) oraz interesujących, oznakowanych szlaków. Można więc udać się na spacer lub na przejażdżkę wokół Małego Jezioraka, wzdłuż linii brzegowej Dużego Jezioraka, a także wzdłuż rzeki Hławki. Takiego typu wycieczki z pewnością przypadną do gustu nie tylko dorosłym, ale i dzieciom, ponieważ przy trasach tych zlokalizowanych jest kilkanaście dobrze wyposażonych placów zabaw (w tym niepowtarzalna Wyspa Młyńska), na których będzie można odpocząć i dobrze się zabawić. Z myślą o mile spędzonych wieczorach, Hława stworzyła wiaty biesiadne, pod którymi można rozpalić ognisko, obserwując sunące przez wody Jezioraka żaglówki.

Hława – miasto nad Jeziorakiem inspiruje do odwiedzin.

www.it.miastohlawa.pl

Jeziorak – najdłuższe jezioro w Polsce

arch. Urząd Miasta Iława

Nie ulega wątpliwości fakt, iż Jeziorak jest najdłuższym, mierzącym w linii prostej 27,5 km oraz szóstym pod względem powierzchni jeziorem w Polsce. Dwoma skrajnymi miastami na jego końcach są: Iława (południe) oraz Zalewo (północ).

Na Jezioraku znajduje się wiele zatok, półwyspów i aż szesnaście wysp. Charakteryzuje się również tym, iż w swych granicach posiada największą wyspę śródlądową w Polsce – Wielką Żuławę. Jeziorak doskonale nadaje się do uprawiania sportów wodnych, co każdego roku wykorzystują wytrawni żeglarze i kajakarze, planując swoje wodne podboje. Popularność wyznaczonych tu tras kajakowych i żeglarskich miała duży wpływ na ulokowanie w Iławie i okolicach hoteli, przystani, licznych stanic wodnych, obozowisk i pól biwakowych. Wody Jezioraka to także przyjazne miejsce dla miłośników pływania na SUPach, windsurfingu czy nurkowania.

Aby skorzystać z uroków bycia nad najdłuższym jeziorem w Polsce nie trzeba posiadać własnego sprzętu, bowiem istnieją wypożyczalnie sprzętu wodnego, w których bez trudu można wynająć kajaki, canoe, rowery wodne, czy skutery. Wytrawni żeglarze mogą skorzystać także z możliwości wycarterowania sobie zarówno jachtów, jak i łodzi, których w Iławie i okolicach również nie brakuje. Żeglując od strony Iławy, po prawej stronie Jezioraka, ukazuje się naszym oczom przepiękna miejscowość, Szalkowo. Zaraz za nią po lewej stronie widać Ośrodek Wypoczynkowy w Sarnówku. Mijając turystyczną miejscowość Makowo po naszej prawej stronie, musimy powoli przygotować się na dokonanie wyboru – w którą stronę płynąć. Czy kierujemy się w stronę Zalewa nad jeziorem Ewingi przez zabytkowy wybudowany w XIV wieku Kanał Dobrzycki, czy jednak podążamy w stronę Kanału Elbląskiego. Wybierając rejs w stronę zachodnią, nadarza się nam sposobność „chodzenia po wodzie”, pomiędzy wyspami Mały Gierczak, gdzie zresztą warto rozbić namiot i spędzić czas przy ognisku z dźwiękiem gitary w tle. Wyspa Łąkowa to najlepsze miejsce na plażowanie, a szczególnie w przypadku, kiedy żeglujemy w towarzystwie swoich pociech. Płynizny, które umożliwiają wyprawy piesze w głąb jeziora i powodują, że woda jest tam zawsze cieplejsza niż gdziekolwiek indziej na Jezioraku, nie bez przyczyny nazywane są „jeziorakowymi Hawajami”.

Zaraz za Łąkową, mamy możliwość popłynięcia w stronę Siemian, czyli najstarszej, żeglarskiej miejscowości nad Jeziorakiem. Po drodze mijamy wyspę Bukowiec, do której można dostać się z lądu poprzez groblę oraz tajemniczą wyspę Lipowiec, gdzie pod lipą na wzniesieniu znajdują się dwie tajemnicze mogiły, o które dbają żeglarze, według legendy, należące do rybaka Artura i jego ukochanej Gerdy.

Jezioro Jeziorak jest bogate w różnorodne gatunki ryb takie, jak: lin, sum, sandacz, tołpyga, szczupak, węgorz, karaś, leszcz, płóc, karp. Jest to miejsce życia wielu gatunków ptaków. Wśród trzcinowisk gnieźdzą się kaczki, perkozy, łyski, bąki, bączki, trzcinniczki, błotniaki stawowe. Jeziorak jest terenem polowań bielika, rybołowa, na jednej z wysp Jezioraka gnieźdzą się kormorany i czaple. Poza tym żyją tu łabędzie, mewy, kokoszki, żurawie. Jeziorak jest również tematem książki: "Nowe przygody Pana Samochodzika", gdzie tytułowy bohater szuka skarbów zrabowanych podczas II wojny światowej czy wszystkich części powieści „Rejs po Jezioraku” Katarzyny Sarnowskiej. Podsumowując, Jeziorak to niepowtarzalne miejsce, w którym żeglarska tradycja łączy się z nowoczesnością, a płynący tu czas pozwala na niezapomniane wrażenia i jedyne w swoim rodzaju wspomnienia.

www.gmina-ilawa.pl/jezioro-jeziorak/

Rowerem wokół Jezioraka

arch. Urząd Miasta Iława

Pojezierze Iławskie to region, który oferuje rowerzystom szerokie możliwości realizacji pasji krajoznawczych i aktywności fizycznych. Najdłuższe w Polsce jezioro Jeziorak wraz z otaczającymi go lasami objęte ochroną w postaci Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego, stwarzają dogodne warunki do wypoczynku w bliskim kontakcie z przyrodą. Liczne jeziora, rzeki i rozległe lasy pozwalają na odbywanie wielkokilometrowych wycieczek, podczas których odwiedzimy głównie niewielkie miejscowości. Gęsta sieć dróg lokalnych, leśnych i polnych umożliwia odwiedzenie wielu zakątków regionu z pominięciem tras komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu samochodowego. Możemy okrążyć Jeziorak jadąc dwoma szlakami: szlakiem zielonym Iława - Zalewo „Kanału Elbląskiego” i szlakiem niebieskim Iława-Zalewo „Prusów”.

szlak zielony " Kanału Elbląskiego"

Iława – Zalewo

Długość szlaku – 41,6 km

Czas przejazdu – 4 godziny

Suma przewyższeń: 710 m

Przebieg: Iława – Kamionka – Ząbrowo – Szymbark – Starzykowo – Piotrkowo – Siemiany – Jerzwałd – Dobrzyńki – Zalewo

szlak niebieski "Prusów" (wybieramy wariant 3 w opisie szlaku)

Iława – Zalewo

Długość szlaku – 68,7 km

Czas przejazdu – 7 godzin

suma przewyższeń – 1290 m

Przebieg: Iława – Szalkowo – Jezierzycy – Tynwałd – Frednowy – Wiewiórka – Gil Wielki – Gil Mały – Zalewo – Liwa – Lubień – Miłomłyn – Dębinka – Karnity – Mozgowo – Duba – Boreczno – Śliwa – Rąbity – Zalewo

„Szlak niebieski "Prusów" przebiega przez zróżnicowany teren; przez lasy i pola, a także przez zwartą zabudowę miejscowości. Będziemy jechać głównie przez pagórkowate okolice, ale bez forsownych podjazdów. Do pokonania mamy ponad 1000 m przewyższeń. Należy się spodziewać dobrych dróg: nawierzchnia asfaltowa lub szutrowa. Początkowy odcinek szlaku przebiega wzdłuż wschodniego wybrzeża jeziora Jeziorak, następnie odbija w kierunku jeziora Gil Wielki. Odwiedzimy Miłomłyn, dalej podążać będziemy wzdłuż Kanału Iławskiego. Odwiedzimy pałac Karnity, trafimy nad jeziorakową zatokę Kraga i zakończymy naszą wycieczkę w Zalewie. Możemy zmodyfikować nasz plan wycieczki wybierając zaproponowane warianty. Dzięki wariantowi 1 ominie znaczny odcinek szlaku w ruchu miejskim Iławy, kierując się na promenadę nad Jeziorakiem. Wariant 2 pozwoli na skrócenie trasy i pominięcie Miłomłyna. Wariant 3 wydłuży nieco trasę o odcinek nad jeziorem Jeziorak. Powrót do Iławy najlepiej zaplanować zielonym szlakiem rowerowym, co pozwoli nam okrążyć jezioro Jeziorak.

Szlak zielony " Kanału Elbląskiego" - opisywana trasa z Iławy do Zalewa jest częścią regionalnego szlaku prowadzącego turystów przez całą Krainę Kanału Elbląskiego z Iławy do Elbląga. Przejazd zielonym szlakiem z Iławy do Zalewa zapewni nam całą masę atrakcji przyrodniczych. Będziemy przemierzać rozległe ostępy leśne chronione na obszarze Parku Krajobrazowego Pojezierza Iławskiego oraz rezerwach przyrody. Na trasie spotkamy zabytkowe aleje drzew, dawne cmentarze i jeden z najciekawszych obiektów architektury na Warmii i Mazurach – ruiny zamku kapituły pomezkańskiej w Szymbarku. Przejedziemy w pobliżu kilkunastu jezior w tym największego w regionie – jeziora Jeziorak. Trasa przebiega w dużej części asfaltowymi drogami publicznymi, ale o małym natężeniu ruchu. Ponadto przemierzmy kilometry urokliwych polnych i leśnych dróg. Całość wycieczki możemy zamknąć pętlą, wracając do Iławy niebieskim szlakiem rowerowym. Tym sposobem przejedziemy wokół jeziora Jeziorak. Wycieczka wymagać będzie od nas dość dobrej kondycji fizycznej ze względu na jej długość.

Zapraszamy na rowery nad Jeziorak!

www.it.miastoilawa.pl/aktywnosci/okolice-ilawy/zwiedzaj-rowerem

Szlak turystyczny pieszo-rowerowy: „Śladami Maxa Toeppena”

arch. Informacji Turystycznej w Iławie

Szlak turystyczny pieszo-rowerowy: „Śladami Maxa Toeppena” znajdujący się na terenie malowniczego Parku Pojezierza Iławskiego i biegnący wzdłuż najdłuższego jeziora w Polsce Jezioraka w otoczeniu lasu, zapoznaje z reliktnymi dawnego osadnictwa- smolarnie, kurhany, ruiny leśniczówki Feldchen, dawny cmentarz ewangelicki oraz pomnikowy jesion w Sarnówku. Szlak poświęcony badaczowi ziem Pruskich, jakim był Max Toeppen. Szlak rozpoczyna się od zjazdu z drogi Iława - Siemiany w kierunku Sarnówka i kończy się nad malowniczą Zatoką Widłagi. Wyznacza go 7 tablic, które opisują mijane przez nas miejsca, oraz zapoznają nas z historią oraz pozostałościami materialnego dorobku społeczności, która zamieszkiwała te tereny. Ostatnia z tablic, jest umiejscowiona nad jedną z najpiękniejszych zatok na Jezioraku, jest to taka mała oaza, w kształcie jeziora o średnicy około 1,5km, woda jest tam bardzo czysta a brzegi zalesione, do tego możemy spotkać tam orla białego. Szlak ten jest fantastycznym połączeniem historii z pięknym krajobrazem, czyli każdy znajdzie coś dla siebie. Do zobaczenia na szlaku!

www.parkikrajobrazowewarmiimazur.pl/pojezierzailawskiego/galeria-park-krajobrazowy-pojezierza-ilawskiego-szlaki-turystyczne-historyczno-przyrodnicze.html

Spływ kajakowy odcinkiem Miłomłyn – Hawa

arch. Urząd Miasta Hawa

Kanał Hławski to nazwa zachodniej odnogi Kanału Elbląskiego, która łączy Miłomłyn z jeziorem Jeziorak i umożliwia żeglugę do Hawy albo Zalewa. Długość Kanału Hławskiego to 10 km. Został on uruchomiony już w 1860 roku. Na tym odcinku dla budowniczych wyzwaniem było z kolei zniwelowanie różnicy wysokości pomiędzy jeziorem Karnickim a Jeziorakiem, która wynosiła 3 m. Problem rozwiązano tworząc nasyp dzielący jezioro Karnickie na dwie części, który sprawia, że płynie się 3 metry powyżej jego tafli. Odcinek nad jeziorem Karnickim często określa się nazwą Akweduktu Karnickiego.

Spływ można dogodnie rozpocząć za śluzą w Miłomłynie. Można również rozpocząć go przed śluzą i doświadczyć śluzowania, jednak należy pamiętać, że śluza otwierana jest o godz. 9:00. Pierwsza część trasy z Miłomłyna do Hawy prowadzi Kanałem Hławskim, czyli zachodnią odnogą Kanału Elbląskiego. Długość tego odcinka to 10 km. Spływ kajakowy Kanałem Hławskim jest możliwie bezpieczny i spokojny. Woda praktycznie pozbawiona jest nurtu. Koryto ma stałą szerokość. W wodzie nie ma żadnych powalonych drzew. Trzeba jedynie uwzględnić możliwość napotkania większych jednostek. Jeśli macie ochotę na spływ w czasie którego nie będziecie martwić się absolutnie o nic – Kanał Hławski to doskonały wybór. Brzegi Kanału Hławskiego na całym odcinku porastają drzewa i krzewy. Zieleń zamyka trasę spływu w wąskim korytarzu. Na 10 km trasie do jeziora Jeziorak mija się kilka malowniczo wyglądających, ponad 100-letnich betonowych mostów, przepływa po Akwedukcie Karnickim, a także pokonuje niewielkie jezioro Dauby. Kanał Hławski kończy się na jeziorze Jeziorak, do którego wpływa się w zatokę Kraga. Następne 4 km płynie się wspomnianą zatoką Kraga. Na końcu zatoki bardzo dobrze widać już wyspy Jezioraka – wyspę Łąkową oraz wyspy Duży Gierczak i Mały Gierczak. Na Jezioraku jest aż 16 wysp. Dalsza trasa w kierunku Hawy prowadzi na południe. Proponuję trzymać się zachodniego brzegu Jezioraka. Jest on bardziej dziki, przez to atrakcyjniejszy. Prawdopodobnie ten odcinek spływu będziecie pokonywać już po południu, więc płynąc po zachodniej stronie słońce ładnie będzie oświetlać przeciwległy brzeg. Odcinek przez jezioro Jeziorak jest zgoła inny niż pierwsze 10 km przez Kanał Hławski. Na jeziorze trzeba liczyć się z falami i zmieniającym się wiatrem, który może mieć wpływ na tempo spływu. To

jest natomiast klucz atrakcyjności tej trasy: najpierw spokojne 10 km przez zielony Kanał Ławski, a później szarża po wodach przestrzennego Jezioraka z postojami na bezludnych wyspach.

Więcej informacji na stronie:

www.paragonpodrozy.pl/21914/splyw-kajakowy-kanal-elblaski-milomlyn-ilawa/